

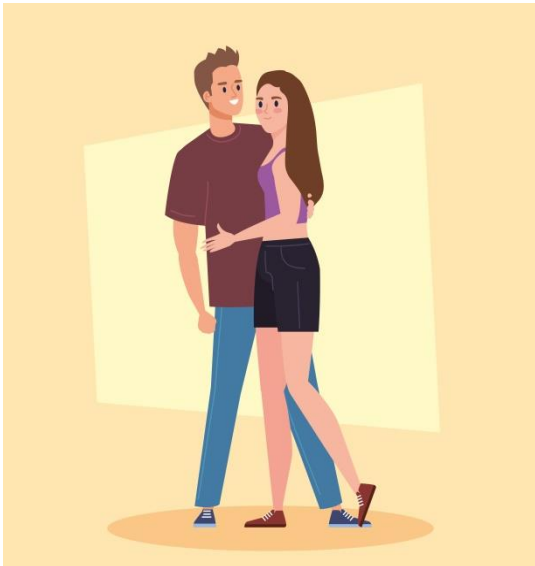
จูลสารข่าววินัยและคุณธรรม

ฉบับที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จูลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับนี้ขอนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ของกลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม และดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ <https://www.discipline-ops.com/>

กรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย

๑. ผัวจ๋า

นางสมหญิง ข้าราชการ ได้หย่าร้างกับสามีแล้ว นางสมหญิงได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับนายสมบัติ ลูกจ้างชั่วคราวซึ่งมีภรรยาอยู่แล้วโดยทั้งคู่มีพฤติกรรมหลายอย่างที่แสดงให้เห็นเพื่อนร่วมงานเข้าใจหรือรับรู้ถึงความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสอง เช่น ออกไปรับประทานอาหารกลางวันด้วยกัน มีการหยอกล้อกันในที่ทำงาน นอกจากนี้ยังมีหลักฐานการสนทนาผ่านทาง “เฟสบุ๊ก” ของบุคคลทั้งสอง โดยใช้คำพูดแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในเชิงชู้สาว เช่น ใช้สรรพนามแทนกันและคุยกันว่า “เมียจ๋า” “ผัวจ๋า” หรือ “ที่รัก” ทั้งนี้ ไม่ปรากฏว่าครอบครัวของนายสมบัติเกิดความแตกแยกหรือมีการหย่าร้างกันแต่อย่างใด

พฤติการณ์ของนางสมหญิง ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียตามมาตรา ๘๒ (๑๐) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษลดเงินเดือนนางสมหญิงในอัตราร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

๒. เพิ่มความปลอดภัย...

๒. เพิ่มความปลอดภัย

นายดำ นายแดง และนายขาว ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะครุภัณฑ์ และราคากลางในการจัดซื้อรถยนต์ของทางราชการ โดยมีนางเขียว เป็นผู้อนุมัติเห็นชอบให้ใช้คุณลักษณะเฉพาะทางเทคนิคดังกล่าว และได้มีการจัดซื้อรถยนต์ยี่ห้อ ก. ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้กำหนดคุณลักษณะทางเทคนิค ไว้ว่า “มีระบบป้องกันล้อหมุนฟรี และระบบควบคุมการทรงตัวรถยนต์” ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าว มีเฉพาะของรถยนต์ยี่ห้อ ก.เท่านั้น ส่วนรถยนต์ยี่ห้ออื่นไม่สามารถเข้าเสนอราคาแข่งขันกับทางราชการได้ เป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว.๕๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐ ซึ่งคณะกรรมการฯกระทำไปโดยมิได้มีเจตนาหรือจงใจเพื่อช่วยเหลือผู้เสนอราคารายหนึ่งรายใดให้ได้สิทธิในการทำสัญญากับทางราชการ แต่เป็นการเข้าใจผิดว่าการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวเป็นการเพิ่มความปลอดภัยและสามารถกระทำได้และน่าจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๐(๓) และ ข้อ ๑๖(๑) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ไม่เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ส่วนนางเขียว นั้น ไม่ได้ตรวจสอบกลั่นกรองให้รอบคอบทั้ง ๆ ที่คุณลักษณะครุภัณฑ์ดังกล่าว ไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ต่อมาได้มีการร้องเรียนเรื่องการจัดซื้อรถยนต์ในครั้งนี้

พฤติการณ์ของ นายดำ นายแดง และนายขาว ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๘๒(๒) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนพฤติการณ์ของนางเขียวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ทางราชการ ตามมาตรา ๘๒(๓) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษภาคทัณฑ์แก่ข้าราชการทั้ง ๔ รายดังกล่าว

๓. เอ็นดูเด็ก

นายนพพร ข้าราชการ อายุ ๒๕ ปี ได้รู้จักกับเด็กหญิงจิม อายุ ๑๔ ปี นักเรียนโรงเรียนมัธยม ซึ่งสวยงามตาเหมือนกับสาวญี่ปุ่นและน่ารักน่าเอ็นดู ตอนเย็นวันหนึ่งนายนพพรได้ขับรถยนต์ไปรับเด็กหญิงจิม ที่หน้าโรงเรียนแล้วพาไปเที่ยวที่วัด เมื่อไปถึงบริเวณลานจอดรถภายในวัด นายนพพร ได้ลวนลามเด็กหญิงจิม โดยหอมแก้ม ๒ ครั้ง ใช้มือล้วงเข้าไปบริเวณใต้เสื้อแล้วจับนม และล้วงเข้าไปใต้กางเกงวอร์มแล้วลูบคลำ บริเวณอวัยวะเพศ ทำให้เด็กหญิงจิมตกใจและขอกลับ นายนพพรจึงพากลับไปส่งที่โรงเรียน หลังจากนั้น นายนพพร ได้โทรศัพท์ไปหาเด็กหญิงจิมแล้วพูดชมชู้ว่าห้ามนำเรื่องที่เกิดขึ้นไปบอกผู้ปกครอง

และตนได้...

และตนได้บันทึกภาพเคลื่อนไหวในขณะที่ลวนลามเด็กหญิงจิมไว้ หากบอกผู้ปกครองจะนำภาพเคลื่อนไหวดังกล่าวไปเผยแพร่ให้ได้รับความอับอาย ต่อมานายนพพร ได้โทรศัพท์ไปข่มขู่ อีกครั้งหนึ่งทำให้เด็กหญิงจิมทนไม่ไหวจึงนำเรื่องที่เกิดขึ้น ไปบอกกับอาจารย์และได้ไปแจ้งความดำเนินคดีกับนายนพพร ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลจังหวัด นายนพพร ได้ให้การรับสารภาพ และศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุกนายนพพร ๒ ปี ๙ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ และคดีถึงที่สุดในชั้นอุทธรณ์

พฤติการณ์ของนายนพพร ดังกล่าว เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและฐานกระทำความผิดอาญา จนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ตามมาตรา ๘๕ (๔) และมาตรา ๘๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษปลดออกจากราชการ

๔. สดเป็นล้าน

นายสีเงิน ข้าราชการ มีหน้าที่ลงนามในเช็คของทางราชการ ร่วมกับนายหนึ่งและนายสอง นายสีเงิน ได้ทำการทุจริตยักยอกเงินของทางราชการ โดยเขียนสั่งจ่ายเงินโดยไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” และเขียนจำนวนเงินในเช็คโดยเว้นช่องว่างด้านหน้าไว้ เพื่อจะได้เขียนข้อความและจำนวนเงินเพิ่มขึ้นในภายหลัง และเมื่อนายหนึ่งและนายสอง ลงนามในเช็คแล้ว นายสีเงิน ได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มจำนวนเงินและตัวเลขในเช็ค ทำให้จำนวนเงินเพิ่มมากขึ้น จากนั้นนายสีเงินได้มอบให้บุคคลอื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชานำเช็คไปขึ้นเงินสดที่ธนาคารและนำเงินที่เบิกถอนมาให้กับตนเองและได้นำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยนายสีเงิน กระทำเช่นนี้ต่อเนื่องกันเป็นเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงินที่ทุจริตยักยอกไปมากกว่าสิบล้านบาท การที่ไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” นั้น ถือว่าเป็นการเขียนเช็ค “สั่งจ่ายเงินสด” เพราะสามารถนำเช็คไปขึ้นเงินโดยผู้ใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดวิธีการเขียนเช็คสั่งจ่าย ไว้ว่า “ข้อ ๔๘ การเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้ปฏิบัติ ดังนี้ (๑) การจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน ในกรณีซื้อทรัพย์สิน จำทำของหรือเช่าทรัพย์สิน ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออกและขีดคร่อมด้วย (๒) การจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน นอกจากกรณีตาม (๑) ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” และจะขีดคร่อมหรือไม่ก็ได้ (๓) ในกรณีสั่งจ่ายเงินเพื่อขอรับเงินสดมาจ่าย ให้ออกเช็คสั่งจ่ายในนามเจ้าหน้าทีการเงินของส่วนราชการและขีดฆ่า คำว่า “หรือผู้ถือ” ออก ห้ามออกเช็คสั่งจ่ายเงินสด”

วรรคท้าย “ห้ามลงลายมือชื่อส่งจ่ายเช็คในเช็คไว้ล่วงหน้าโดยยังมีได้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อผู้รับเงินวันที่ออกเช็ค และจำนวนเงินที่ส่งจ่าย” นอกจากนี้ยังกำหนดวิธีการเขียนและพิมพ์จำนวนเงินในเช็คไว้ว่า “ข้อ ๔๙ การเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวเลขและตัวอักษร ให้เขียนหรือพิมพ์ให้ชัดเจนและขีดคำว่า “บาท” หรือขีดเส้นหน้าจำนวนเงินทั้ง ตัวเลขและตัวอักษร โดยไม่มีช่องว่างที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้ และให้ขีดเส้นตรงหลังชื่อสกุล ชื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจนขีดคำว่า “หรือผู้ถือ” โดยมีให้มีการเขียนหรือพิมพ์ชื่อบุคคลอื่นเพิ่มเติมได้”

พฤติการณ์ของนายสีเงิน ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

พฤติการณ์ของนายหนึ่ง และนายสอง ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษตัดเงินเดือนคนละจำนวน ร้อยละ ๔ เป็นเวลา ๓ เดือน

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ

๑. เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

มูลเหตุของข้อพิพาทในคดีนี้เกิดจาก...เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์แห่งหนึ่ง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สังกัดหน่วยงานระดับกรม ได้ถูกร้องเรียนจากข้าราชการในศูนย์ว่า ถูกนำเอาชื่อของตนไปแอบอ้างเพื่อขออนุมัติเบิกเงินโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ อธิบดีฯ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง พร้อมทั้งมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานในส่วนกลาง(กรุงเทพมหานคร) หลังจากนั้น ๑ ปี ผู้ฟ้องคดีก็ได้ยื่นเรื่องขอย้ายกลับไปปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิมหรือที่ศูนย์ใกล้เคียง แต่ไม่ได้รับการพิจารณา ต่อมา อธิบดีฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๗ คน โดยในระหว่างการสอบสวน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอย้าย

กลับอีกครั้ง ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาการย้ายฯ เห็นว่า ยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินการทางวินัย หากให้กลับไปอาจกระทบต่อการสอบสวนและการปฏิบัติงานในภาพรวมของหน่วยงานได้ จึงให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติราชการที่ส่วนกลางตามเดิมผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงว่าตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ส่วนกลางถึง ๓ ปีกว่าแล้วการสอบสวนก็ยังไม่เสร็จสิ้นเสียที และน่าจะมีการประวิงเวลา เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดี

ไม่ได้รับ...

ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันควร และไม่มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ จึงขอให้ย้ายตนกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมและเร่งรัดการสอบสวนทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งปลัดกระทรวงพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายและไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการประวิงเวลา ส่วนการที่ยังไม่ให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมนั้นเหมาะสมแล้ว จึงยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรมและอธิบดีฯ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับ) ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม รวมทั้งขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ที่ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีด้วย

ความเป็นธรรม... จากคำพิพากษาศาลปกครอง

ข้อกฎหมายที่สำคัญ

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับเรื่องตามข้อ ๒๑ (๒) และ (๓)...**ข้อ ๕๔ วรรคหนึ่ง** กำหนดว่าให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗ และ**วรรคสอง** กำหนดว่าในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาสอบสวนตามความจำเป็น และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาขยายเวลาได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

คดีดังกล่าว ... ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาในประเด็นที่อธิบดีฯ ไม่ออกคำสั่งย้ายให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมว่าคำร้องของผู้ฟ้องคดีได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาย้ายข้าราชการฯ มาแล้ว ซึ่งในการกระทำผิดของผู้ฟ้องคดีอยู่ในพื้นที่ที่มีคำร้องขอย้ายกลับไป ซึ่งอาจมีผลต่อการดำเนินการทางวินัยได้ เพราะผู้ฟ้องคดีมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการในศูนย์ดังกล่าว อันเป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักรับฟังได้ ฉะนั้น การที่อธิบดีฯ ใช้อำนาจบริหารตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ออกคำสั่งย้ายให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมแก่กรณีและเป็นไปตามประกาศของหน่วยงาน เรื่อง หลักเกณฑ์การย้ายและการให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแล้ว การที่ปลัดกระทรวงยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีกรณีดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับประเด็น...

สำหรับประเด็นสำคัญต่อมาที่ศาลพิจารณา คือ การที่ปลัดกระทรวงยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ร้องทุกข์ว่าการสอบสวนทางวินัยมีการประวิงเวลาให้ล่าช้านั้น ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? ซึ่งต้องพิจารณาก่อนว่า ในการดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้ฟ้องคดี อธิบดีฯ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรหรือไม่ ?

ประเด็นนี้ศาลท่านได้วินิจฉัยว่า คณะกรรมการสอบสวนฯ มีหน้าที่ต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้มีการประชุมครั้งแรกตามข้อ ๒๓ ของกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ หากไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวอาจขอขยายเวลาได้ตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกิน ๑๘๐ วัน ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (อธิบดีฯ) จะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณาเร่งรัดการสอบสวนตามข้อ ๕๔ ของกฎ ก.พ. ดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า คณะกรรมการสอบสวนฯ จะต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมครั้งแรก หากล่วงพ้นระยะเวลาดังกล่าว อธิบดีฯ จะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อให้เร่งรัดการสอบสวนทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากครบกำหนด ๑๒๐ วัน แล้ว ประธานกรรมการสอบสวนได้มีหนังสือถึงอธิบดีฯ เพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๖๐ วัน และอธิบดีฯ ได้มีหนังสือถึงประธาน อ.ก.พ. กระทรวง รายงานกรณีคณะกรรมการสอบสวนยังดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๔ วรรคสอง ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดย อ.ก.พ. กระทรวง ยังมีได้ส่งเร่งรัด ซึ่งเมื่อครบกำหนดเวลาที่ขอขยายดังกล่าว คณะกรรมการสอบสวนก็ยังดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จ และไม่ปรากฏว่าได้มีการขอขยายระยะแต่อย่างใดและนับจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องเป็นคดีนี้ต่อศาล ผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้รับการแจ้งผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งหากนับระยะเวลาตั้งแต่การประชุมครั้งแรกจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาล เป็นเวลาถึง ๓๖๔ วัน กรณีจึงเป็นการดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงที่ล่าช้าเกินสมควร โดยคณะกรรมการสอบสวนไม่อาจอ้างเหตุว่ามีความจำเป็นในเรื่องพยานหลักฐานและพบการกระทำความผิดเพิ่มเติม กับทั้งต้องรอผลการตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อได้ เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จเอาไว้แล้ว

ดังนั้น การที่ปลัดกระทรวงมีคำวินิจฉัยว่า การดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายแล้ว โดยไม่ปรากฏว่ามีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมหรือเข้าข่ายประวิงเวลาแต่อย่างใด และมีคำสั่งยกคำร้องทุกข์ในส่วนนี้ของผู้ฟ้องคดี โดยมีได้ส่งการให้อธิบดีฯ เร่งรัดการสอบสวนทางวินัยตามคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี นั้น จึงเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้น และได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการแล้ว การเพิกถอนคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงบางส่วนดังกล่าว จึงมิได้มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป ศาลจึงไม่จำเป็นต้องออกคำสั่งบังคับแต่อย่างใด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๒๐/๒๕๖๕)

หลักกฎหมายปกครองและบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ

สรุปได้ว่า ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และหากให้ข้าราชการผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ในตำแหน่งเดิมต่อไป จะส่งผลให้เกิดความเสียหายในภาพรวมแก่หน่วยงานต้นสังกัด และอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาพิจารณา ดำเนินการทางวินัย เช่น ข้าราชการ (ผู้ถูกกล่าวหา) มีสถานะเป็นผู้บังคับบัญชาของ ข้าราชการผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องในกรณีที่มีการสอบสวนนั้นผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปซึ่งมีอำนาจในทางบริหารตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จะพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการและการสืบสวนข้อเท็จจริง ในการออกคำสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นไปปฏิบัติ

ราชการที่ส่วนงานอื่นภายในหน่วยงานเดียวกัน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนได้

สำหรับขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการทางวินัยดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามกรอบที่กฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ซึ่งระยะเวลาในการสอบสวนนั้น คณะกรรมการสอบสวนฯ มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่มีการประชุมครั้งแรก หากยังไม่แล้วเสร็จ อาจขอขยายเวลาสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนฯ ได้ตามความจำเป็น ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการไปเกิน ๑๘๐ วัน ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนฯ จะต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อให้สั่งเร่งรัดการสอบสวนทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ฉะนั้น การดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ ที่ใช้เวลาถึง ๓๖๔ วัน ก็ยังไม่เสร็จสิ้นจึงถือเป็นการดำเนินการสอบสวนที่ล่าช้าเกินสมควร !!

ผู้มีอำนาจหน้าที่จึงต้องพึงตระหนักและดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องและเป็นธรรมในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา

ที่มา : บทความเผยแพร่ใน ACT NEWS

๒. “ขาดราชการ” ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง...ลงโทษได้โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน

เป็นที่ทราบกันดีในวงราชการว่า... ข้าราชการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้และการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีโทษร้ายแรงถึงขนาดปลดออกหรือไล่ออกจากราชการเลยทีเดียว แต่ในปัจจุบัน ก็ยังพบว่ามีข้อพิพาทจำนวนมากไม่น้อยที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครอง ด้วยเหตุข้าราชการถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง เพราะละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องน่าเสียดาย... ที่ต้องทิ้งอนาคตทางราชการไปเพราะเหตุดังกล่าว

วารสารตำรวจฉบับนี้... ผู้เขียนได้นำตัวอย่างคดีเกี่ยวกับการละทิ้งหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจมานำเสนอเพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้ตระหนักถึงโทษและเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการทางวินัย

คดีนี้... เป็นเรื่องราวของดาบตำรวจนายหนึ่ง (ดาบตำรวจ ส.) ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดบ้านพักบุคคลสำคัญ ช่วงเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา ตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ต่อมา ดาบตำรวจ ส. ถูกกล่าวหาว่าไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่วันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๒ มิถุนายน รวมเป็นเวลา ๑๗ วัน เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการว่าเมื่อหัวหน้าชุดตรวจไปตรวจ ณ จุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญ ไม่พบดาบตำรวจ ส. อยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าว ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ ได้ทำการสืบสวนข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการของหัวหน้าชุดตรวจซึ่งได้ไปตรวจและไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจนายอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเดียวกับดาบตำรวจ ส. ซึ่งต่างยืนยันว่าไม่พบดาบตำรวจ ส. มาปฏิบัติหน้าที่ประกอบกับดาบตำรวจ ส. ไม่มีพยานหลักฐานมายืนยันว่าตนเองได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายในวันดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาพยานเอกสารและพยานบุคคลแล้วเห็นว่าดาบตำรวจ ส. กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๗๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่สามารถติดต่อหรือติดตามตัวได้ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และได้รายงานผลต่อผู้บังคับการตำรวจนครบาล ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

ดาบตำรวจ ส. ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.ตร. แต่ ก.ตร. ไม่ได้พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดาบตำรวจ ส. เห็นว่าคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยก่อน และตนมิได้ขาดราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน วันที่ไม่มาปฏิบัติราชการเนื่องจากเจ็บป่วย และได้รายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบแล้ว อีกทั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงไม่มีอำนาจวินิจฉัยหรือให้ความเห็นใด ๆ

ตามกฎหมาย เพราะมีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ต่อไปเท่านั้น และหากแม้ว่าตนจะได้กระทำผิดตามที่ถูกลงโทษจริง โทษก็ไม่ควรถึงกับไล่ออกจากราชการ

ดาบตำรวจ ส. จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว

ข้ออ้างและเหตุผลของผู้ฟ้องคดีจะรับฟังได้หรือไม่ และผลของคดีจะเป็นอย่างไร ?

มีประเด็นที่ศาลวินิจฉัยตามลำดับ ดังนี้

ประเด็นแรก ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรจริงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและรับฟังพยานบุคคลโดยรอบคอบและเหมาะสมแล้ว โดยได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากรายงานประจำวันธุรการซึ่งหัวหน้าชุดตรวจไม่พบผู้ฟ้องคดีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ จุดตรวจดังกล่าวในวันที่ได้รับมอบหมาย และได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหัวหน้าชุดตรวจซึ่งมีบันทึกข้อความรายงานต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลเกี่ยวกับการเดินทางไปตรวจสอบกำลังและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่รักษาการณ์ที่บ้านพักบุคคลสำคัญดังกล่าว พบว่าผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และได้สอบปากคำพยานบุคคลที่เป็นข้าราชการตำรวจหลายนายซึ่งได้รับมอบหมายให้ประจำจุดตรวจเช่นกันว่า เมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จแล้วได้อยู่รอผู้ฟ้องคดีแต่ไม่พบผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติหน้าที่โดยพยานบุคคลทุกรายต่างยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนผู้ฟ้องคดีเองก็ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันได้ว่าตนได้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจจริง

ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุดตรวจบ้านพักบุคคลสำคัญตามที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่วันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๒ มิถุนายน จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน

ในส่วนเหตุผลที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า... ขาดราชการเพราะตนเจ็บป่วย และได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชารับทราบแล้วนั้น ศาลเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีพยานหลักฐานว่าได้แจ้งด้วยวาจาให้ผู้บังคับบัญชาคนใดรับทราบ และไม่มีพยานบุคคลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชามายืนยันว่าผู้ฟ้องคดีได้แจ้งถึงสาเหตุของการขาดราชการดังกล่าว ประกอบกับผู้ฟ้องคดีบรรจุเข้ารับราชการตำรวจมาหลายปี ย่อมรู้ระเบียบเกี่ยวกับการลาเป็นอย่างดีหากผู้ฟ้องคดีป่วยจริงก็ต้องยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้ และควรดำเนินการขอใบรับรองจากแพทย์ผู้ทำการรักษามาแสดงต่อผู้บังคับบัญชาว่าตนป่วยจริง

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงถือเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ประเด็นที่สอง การที่ผู้มีอำนาจมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง แต่ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครอง...

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ
ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.
จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวนก็ได้ ซึ่งข้อ ๓ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยกรณีที่เป็น
ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณี
ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวน
แล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย โดยไม่ต้องสอบสวน
หรือทดสอบก็ได้

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่า
๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวน
และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อทำการสืบสวนแล้วเห็นว่า การละทิ้งหน้าที่ราชการ
ของผู้ฟ้องคดีไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
ของทางราชการ การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าสาเหตุที่ขาดราชการเนื่องมาจากเจ็บป่วย ถ้าหากเจ็บป่วยจริงผู้ฟ้องคดี
ซึ่งรับราชการตำรวจมาหลายปี ย่อมรู้ระเบียบเกี่ยวกับการลา และต้องยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชา
ตามระเบียบ กรณีจึงถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามข้อ ๓ (๒) ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยกรณีที่เป็น
ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย (ตามมาตรา ๘๐ หรือ
มาตรา ๘๑) โดยไม่ต้องสอบสวนหรือทดสอบก็ได้

ดังนั้น ผู้บังคับการตำรวจนครบาลจึงมีอำนาจลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีได้โดยไม่ต้อง
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ประเด็นสุดท้าย การที่ผู้บังคับการตำรวจนครบาลมีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดี
ออกจากราชการ เป็นการใช้อำนาจที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
ได้กำหนดกรณีข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก
ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลงโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้
ลดโทษต่ำกว่าปลดออก เมื่อข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ไปปฏิบัติ
หน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายติดต่อกันเป็นเวลานาน ๑๗ วัน และผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่
ติดตามผู้ฟ้องคดีให้มารายงานชี้แจงกรณีที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งได้มีการติดตามผู้ฟ้องคดีมาหลายวัน
ทั้งที่พักและทางโทรศัพท์แต่ก็ไม่สามารถติดตามได้ อันแสดง
ให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
จากผู้บังคับบัญชาในการดูแลบ้านพักบุคคลสำคัญอันก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ทางราชการ

การที่ผู้บังคับการตำรวจนครบาล (ผู้ถูกฟ้องคดี)
ในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ
ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

หลังจากที่...

หลังจากที่ได้ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นโดยคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการพิจารณาลงโทษของกองบังคับการตำรวจนครบาลตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว จึงเป็นการออกคำสั่งภายในขอบเขตอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีและเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ด้วยเหตุผลดังที่ศาลได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้น คำสั่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๔๓/๒๕๖๒)

คดีดังกล่าว... นับว่าเป็นอุทธรณ์แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ราชการที่ตนได้รับมอบหมาย โดยจะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ กรณีหากมีเหตุผลความจำเป็นหรือเจ็บป่วยไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้ จะต้องรายงานผู้บังคับบัญชาให้รับทราบและต้องจัดส่งใบลา รวมถึงใบรับรองแพทย์ตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ การขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันนั้น หากผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอันถือเป็นความผิดชัดแจ้ง ซึ่งสามารถที่จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนอีกก็ได้ นอกจากนี้กรณีคณะกรรมการสืบสวนได้ส่งบันทึกโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามที่อยู่ที่ทำงานและตามภูมิลำเนาในข้อมูลทะเบียนราษฎรเมื่อล่วงพ้น ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้นำดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับคำสั่งแจ้งจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาแล้วและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการพิจารณาความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน นั้น มีองค์ประกอบในการพิจารณาอยู่ ๓ ประการด้วยกันคือ

(๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

(๒) เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกัน โดยไม่มาหรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน (นับรวมวันหยุดราชการ)

(๓) เป็นการกระทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีประกอบกับพฤติการณ์ของการละทิ้งหน้าที่ราชการว่ามีสาเหตุอย่างไร มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำ ความผิดหรือไม่ หรือมีเจตนาฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการหรือไม่

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษข้าราชการที่กระทำผิด อาจมิใช่มาตรการเดียวที่จะป้องกันไม่ให้ข้าราชการกระทำความผิดทางวินัยซึ่งความไม่เข้าใจในกฎหมายและระเบียบอย่างแท้จริงหรือไม่ตระหนักถึงความรุนแรงของโทษที่จะได้รับก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดได้การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวจึงนับว่าเป็นประโยชน์ในการป้องกันการกระทำความผิดได้ส่วนหนึ่งด้วย

ที่มา : วารสารตำรวจโดย สมฤดี ัญญสุริ รongเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง